

म०भा०टी०

॥४२॥

गंधारः स्वरविशेषः १९ सवासः शोभनं वसतिस्थानं कैलासारव्यमस्य २० तपःसक्तः २१ रतिः प्रीतिरूपः २२ नरः नयति प्रापयति ब्रह्मांडमिति नरो विराट् २३ महागीतः २४ महानृत्यः २५ अप्सरोगणसेवितः २६
 ॥१७॥ महान् केतुर्वृषरूपी यस्य समहो केतुः २७ महाधातुः मेरुपर्वतः २८ तस्यैवने कसानुचरः अनेकशिखरसंचारी २९ चलः दुर्ग्रहः ३० आवेदनीयः वाचामगोचरोपि गुरुभिरुपदेष्टुं शक्यः ३१ आदेशः साक्षा
 दुपदेशरूपः ३२ सर्वगंधस्वरवाहः युगपत्सर्वगंधानां विषयस्य जीनां स्वरं आवहतीति तथा ३३ ॥१८॥ तोरणः पुरद्वारादिरूपः ३४ तारणाः परिखादींस्तारयति जिगीषून् ३५ वातः ३६ परिधीपरिधिर
 स्यास्तीति परिधीदुर्गरूपः ३७ पतिश्चासौ रेचरश्चेति रेचरेश्वरोगुरुः ३८ संयोगो वर्धनः वृद्धिहेतुभूतः संयोगः स्त्रीपुंसयोः संबंधः प्रजनश्चास्मिकं दर्पइत्युक्तः ३९ वृद्धोगुणाधिकः गुणैर्ज्ञानैर्व्यादिभि
 राधिकत्वेन वृद्धइत्यर्थः न तु वलीपलितादिना यथोक्तं विप्राणां ज्ञानतो न्येष्टं क्षत्रियाणां तु शौर्यतः वैश्यानां धनबाहुल्या चूडाणां वयसाधिकइति ४० अतिवृद्धः ४१ गुणाधिकः ४२ ॥१९॥ नित्यआत्मसहायश्च
 त्येकं नाम नित्यश्चासावात्मसहायश्चेतिसमासे विभक्त्य लोपार्धः ४३ देवास्तरपतिः ४४ पतिरर्थोऽसर्वस्य ४५ युक्तः सन्नद्धः संग्रामादौ ४६ युक्तबाहुः शत्रुमर्दनयोग्यो बाहुयस्य ४७ देवो दिवि स्तुपर्वणः दिवि स्तु

गंधारश्च सवासश्च तपःसक्तो रतिर्नरः ॥ महागीतो महानृत्योऽप्यप्सरोगणसेवितः ८ ॥१७॥ महाकेतुर्महाधातुर्नेकसानुचरश्चलः ॥ आवेदनीय आदेशः
 सर्वगंधस्वरवाहः ७ ॥१८॥ तोरणस्तारणो वातः परिधीपतिरेचरः ॥ संयोगो वर्धनो वृद्धो अतिवृद्धो गुणाधिकः ९ ॥१९॥ नित्यआत्मसहायश्च देवा
 स्तरपतिः पतिः ॥ युक्तश्च युक्तबाहुश्च देवो दिवि स्तुपर्वणः ६ ॥२०॥ आषाढश्च सषाढश्च ध्रुवोऽथ हरिणो हरः ॥ वपुरावर्तमानेभ्यो वसुश्रेष्ठो महाप
 थः ८ ॥२१॥ शिरोहारी विमर्शश्च सर्वलक्षणलक्षितः ॥ अक्षश्च रथयोगी च सर्वयोगी महाबलः ५ ॥२२॥

र्जयः स्तुपर्वी इन्द्रसंज्ञो महान् तस्य देव आराधनीयः ४८ ॥२०॥ आषाढः साहयतेः कर्तरि निष्ठा आसमेतात्सर्वं साहयति सहनेकारयतीत्याषाढः सर्वसहनसामर्थ्यप्रदइत्यर्थः ४९ सषाढः ईषत्करं पूर्वोक्तं यस्य
 सः सषाढः ५० ध्रुवः अचंचलः ५१ हरिणः श्वेतः शूद्रइत्यर्थः ५२ हरः हंतीति हाशूलस्तराति आदत्तसहरः हंतेः कर्तरि क्विप् तस्य पूर्वोक्तं रातेः आतोनुपसर्गे कइतिकः हरः शरीरार्थः ५३ वपुः वपुः प्रहता
 आवर्तमानेभ्यः स्वर्गच्युतेभ्यः वसरिति पाठोऽसेवकेभ्यो धनप्रदइत्यर्थः ५४ वसुश्रेष्ठः धनायधिकः प्रयोचित्वादि ति श्रुतेः ५५ महापथः शिष्टाचाररूपः ५६ ॥२१॥ शिरोहारी ब्रह्मणः शिरश्छेत्ता विमर्शः विशेषेण
 विचारवान् विवेकेनैव ब्रह्मशिरश्छिन्नं न तु क्रोधमात्रेणेति भावः पदद्वयात्मकमेकं नाम ५७ सर्वलक्षणलक्षितः सामुद्रिकोक्तं शुभलक्षणयुक्तः सर्वाणिलक्ष्यं ते ज्ञायंते र्थनातानि एते रिति प्रमाणा निलक्षणान्यु
 च्यंते ते लक्ष्यं तेन तु साक्षात्क्रियतइत्यर्थः ५८ अक्षः रथसंधानदारु अतएवरथयोगी रथेन संबंधः ५९ सर्वयोगी सर्वसंस्पृशी विभुत्वात् ६० महाबलः महान् आसौ बलश्च महाबलः बलशब्दान्मत्तार्थयोः शोभा
 द्युप्रत्ययः बलवान् वीरइत्यर्थः ६१ ॥२२॥